

Fractie van BurgerBelangen OverBetuwe en overige leden van de gemeenteraad

Uw brief van 19 maart 2026	Uw kenmerk	Ons kenmerk 291182	Datum 23 april 2026	Verzonden d.d.
Onderwerp: Beantwoording van vragen S-751 beleidsregels sociaal domein 2026		Behandeld door M.Boscha@overbetuwe.nl	Telefoonnummer 0680121350	Bijlage(n)

Geachte fractie van BurgerBelangen OverBetuwe en overige leden van de gemeenteraad,

Uw fractie heeft op 19 maart 2026 vragen gesteld over de beleidsregels sociaal domein 2026. Met deze brief beantwoorden we uw vragen.

1. Welke wijzigingen zijn doorgevoerd in de beleidsregels die niet direct veroorzaakt worden door gewijzigde wet- en regelgeving? Welke gewijzigde wet- en regelgeving was bij de vaststelling van de vorige beleidsregels, medio 2025, nog niet bekend en leidt nu tot wijzigingen? En welke beleidsmatige keuzes zijn er gemaakt bij het doorvertalen van gewijzigde wet- en regelgeving?

De volgende onderwerpen zijn toegevoegd die niet veroorzaakt worden door gewijzigde wet- en regelgeving:

- Gebruikelijke hulp.
- Inburgering.

De Participatiewet in Balans was nog niet vastgesteld op het moment van het vaststellen van de vorige beleidsregels.

De huidige beleidsplannen en de verordening vormen de bron voor het formuleren van beleidsregels.

2. Het nieuwe hoofdstuk over 'gebruikelijke hulp' is verhelderend. Hoe voorkomen we dat dit leidt tot overbelasting bij mantelzorgers en hoe wordt dat gemonitord? Hoe gaat u de effecten van het gebruik in de praktijk monitoren of evalueren en hoe wordt de raad hierover geïnformeerd?

Bij een gesprek met een consulent wordt altijd naar de gehele leefwereld van de betrokken inwoner gekeken. De belastbaarheid van een eventuele mantelzorger is onderdeel van het gesprek. Dit geldt uiteraard ook voor ouders als er ondersteuning voor een kind wordt gevraagd.

We hanteren de omgekeerde toets; wat is de hulpvraag? We passen maatwerk toe bij de vragen die we stellen omdat belastbaarheid bij elke inwoner ook weer anders is.

Het is daarna ook aan mensen zelf of er sprake is van een verhoogde belastbaarheid. Wanneer er aanleiding toe is wordt met enige regelmaat contact gezocht met de inwoner die een hulpvraag heeft of met de personen in diens netwerk.

In de monitor Sociaal Domein monitoren we:

- Aantal geregistreerde mantelzorgers.*
- Waaronder jonge mantelzorgers.*
- Aantal activiteiten voor mantelzorgers.*
- Aantal deelnemers aan activiteiten voor mantelzorgers.*
- Aantal verstrekte mantelzorgwaarderingen.*

3. Op grond van welke afweging is besloten tot het niet (meer) vergoeden van woningaanpassingen om logeren mogelijk te maken voor personen die zijn opgenomen in een Wlz-instelling, ook niet voor kinderen/jongeren?

Het faciliteren van overnachtingen is niet passend voor een inwoner met een dergelijke indicatie gelet op de grote zorgvraag. Het ondersteunen bij een langer verblijf thuis is niet in overeenstemming met een eerder afgegeven indicatie. Dit ook gelet op feit dat er vaak medische handelingen moeten worden verricht.

Het bezoekbaar maken van een woning is een mogelijkheid voor inwoners die in een Wlz-instelling verblijven om hun ouderlijke, eigen woning te bezoeken. Dat wil zeggen dat de toegang, verblijfsruimte en toilet worden aangepast. Het gaat dan om bovenwettelijk begunstigend beleid. De gemeente is dan wel verplicht om een woning bezoekbaar te maken als daar een noodzaak voor is. Uit het onderzoek moet dan blijken dat het voor de participatie van de Wlz-cliënt noodzakelijk is dat degene de woning van bijvoorbeeld ouders kan bezoeken.

Het logeerbaar maken, dat wil zeggen, dat er een mogelijkheid tot slapen wordt gecreëerd, is hiervan een uitbreiding. Veelal hebben kinderen al op zeer vroege leeftijd te maken met beperkingen, waardoor uiteindelijk een opname in een Wlz-instelling nodig is. Dit gebeurt dikwijls als ze ouder zijn en de ouders zelf niet meer in staat zijn voor hen te zorgen. In de ouderlijke woning zijn dan al de nodige aanpassingen verricht. Een dergelijke woning hoeft dan niet meer logeerbaar te worden gemaakt.

Ouderen zijn om eveneens redenen van mentale of fysieke beperkingen opgenomen in een verpleeghuis. De zorg en ondersteuning is voor de mantelzorger te zwaar geworden om hen nog thuis te laten wonen. Om die reden is zorgverlening langer dan een dag te intensief voor betrokkenen en zal het verblijf voor een dag een voor de hand liggende mogelijkheid zijn. Daarnaast is het zo dat de Wmo geen voorziening verstrekt als hiervan incidenteel gebruik wordt gemaakt.

4. Is bekend hoeveel jongeren (met ouders in onze gemeente) dit betreft c.q. wat de omvang van de doelgroep is die dit betreft?
In 2024 hadden 500 inwoners in onze gemeente een Wlz-indicatie. Hiervan waren er 19 onder de 18 jaar.

5. Wat is de ingeschatte jaarlijkse kostenbesparing voor de gemeente (en wat is hiervan de onderbouwing) ten opzichte van de situatie dat dergelijke woningaanpassingen wel zouden worden vergoed? Waarom is niet gekozen om meer maatwerk mogelijk te maken bij deze afweging ("nee, tenzij" ipv "nee")?

Dat is lastig te zeggen. Uit het aantal verstrekte woningaanpassingen is het niet mogelijk die voorzieningen te selecteren die uitgevoerd zijn in het kader van het bezoek- of logeerbaar maken van een woning. Uit een rondgang onder Wmo-consulenten blijkt dat aanvragen voor een woningaanpassing voor het logeerbaar maken van een woning vrijwel niet voorkomt.

In het sociaal domein worden aanvragen sinds enige tijd beoordeeld overeenkomstig de 'omgekeerde toets'. Dit betekent dat er in eerste instantie vanuit de bedoeling wordt gewerkt in plaats vanuit de regelgeving, gericht op zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. We kunnen bovendien altijd gebruik maken van de hardheidsclausule. Dat betekent dat we altijd kunnen afwijken van bestaande regelgeving als de situatie daarom vraagt.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D.C. van Eeten

R.P. Hoytink-Roubos